

[Jes Lunde]

Hvis jeg skal opregne de centrale værdier, vi, når vi går bag om alt andet, har i vores kultur-arv, må det være næstekærlighed, uselvskhed og troen på menneskets frihed og værdighed. De værdier mærker vi for lidt til herinde i Folketinget. I vores samfund kan det nogle gange være lidt svært for de grundlæggende værdier at holde stand. Selvtillid, egoisme og fordømmelse af anderledes tænkende kan vinde frem, når krisen kradser, og når vi i hverdagen oplever et konkurrencesamfund, hvor det gælder om at komme hurtigst fra start.

Det kapitalistiske samfund er vel i den forstand i stigende grad i konflikt med mange menneskers etik. Vi fastholder måske nok de grundlæggende værdier – på trods af forskelle har vi en høj grad af fælles forestillinger om godt og ondt – men alligevel tillader vi, at vort samfund er sådan indrettet, at det fremelsker de negative sider i os.

Hvornår holder vi op med det? Hvornår begynder vi at ændre samfundet i en retning, der skaber bedre overensstemmelse med de værdier, vi officielt bekender os til, og de værdier, der reelt former spillereglerne for, hvordan man klarer sig i samfundet? Tilsyneladende er det alene op til de socialistiske medlemmer af Folketinget at arbejde for dette.

For os står begrebet solidaritet som noget aldeles centralt. Solidaritet betyder, at de stærkeste skuldre bærer de største byrder. Det betyder i fordelingspolitikken, at de bedst stillede må acceptere at betale deres skat som en nødvendig forudsætning for at sikre de dårligst stillede et rimeligt liv. Konkret betyder det, at det er urimeligt at lade kursgevinster på aktier og andre kapitalgevinster være skattefrie i vidt omfang, samtidig med at skatteskruen kan opleves nok så stram for folk med lave indkomster.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke kun taler om, at millionæren skal betale noget mere i skat. SF's solidaritet gælder i alle lag af samfundet. Det betyder for eksempel, at de lavest lønnede må sikres først, når der forhandles overenskomst, uanset om det sker på bekostning af mere velstillede lønmodtagere.

Solidaritet betyder, at vi i samfundet er fælles om at løse en række opgaver, både det at skabe et ordentligt sikkerhedsnet for hinanden, hvis vi bliver syge eller på anden måde får uforudsete problemer, og det at investere i vores fælles fremtid. Konkret betyder det, at vi, der har en

uddannelse og et arbejde, naturligvis må betale for uddannelse af den kommende slægt. I denne sammenhæng er det uansvarligt, at nogle vælger at løbe fra regningen.

Skatteflugt er ved at blive en helt mondæn og stueren sport for velhavere. Jeg kan ikke se noget som helst rimeligt og heltemodigt i, at man lader andre skatteydere betale en uddannelse for sig, lader andre skatteydere betale uddannelsen af den arbejdskraft, man har anvendt, de veje, der var nødvendige osv., og måske oven i købet lader andre skatteydere betale for pensionen og plejehjemsopholdet for ens forældre i deres alderdom, medens man selv skummer fløden og bringer sin i høj grad samfundsskabte fortjeneste i sikkerhed uden for landets grænser. Jeg har intet imod, at mennesker rejser ud i verden for at få andre erfaringer, men jeg angriber den systematiske og planlagte flugt fra den fælles regning. Det er asocialt, så det fløjter. Vi kan naturligvis til en vis grad skærpe reglerne for, hvor meget kapital man må trække ud af landet; men ellers nægter vi at lade os påvirke af, at der er folk, der løber fra regningen.

Vi mener uforandret, at det er en samfundsopgave at finansiere uddannelserne, ældreforsorgen osv. Skattenægterne skal ikke have held til at vælte problemerne over på de svageste. SF betragter den velstand, vi har i de nordiske lande trods få naturgivne ressourcer, som et resultat af en solidarisk politik. Det er ikke en socialistisk politik, for vores samfund lader sandelig stadig meget tilbage at ønske i retning af lighed, lige udfoldelsesmuligheder, gennemført demokrati osv., men en solidarisk politik i den forstand, at befolkningerne i de nordiske lande har været villige til at yde mere til fællesskabet, end man gjorde i de fleste lande omkring os.

Det er et resultat af arbejderbevægelsens og andre folkelige bevægelser arbejder, at vi er nået så vidt. Det har skabt grundlaget for en højere grad af social og økonomisk tryghed end i andre lande. Det har skabt grundlaget for et højt alment og fagligt uddannelsesniveau og en velfungerende infrastruktur: veje, transportmuligheder, telefon osv. Alt dette har igen været den helt afgørende forudsætning for skabelsen af en vareproduktion i den private sektor. Vores kultur har samtidig været afgørende for, at den var internationalt konkurrencedygtig. Vi har skabt en god cirkel, hvor den ene sektor har skabt betingelserne for forbedringer af den anden.